

Oponentský posudek

Anna Čadilová Terezie z Ávily a Augustin: Bůh v nitru

Anna Čadilová se ve své bakalářské práci zaměřila na paralelu mezi Augustinovým pohledem na přebývání Boha v nitru s texty sv. Terezie z Ávily. Studentka se nejprve věnovala historickému kontextu doby a vývoji mystické literatury. Velmi oceňuji zejména detailní a velmi zdařilé zpracování kulturního a literárního podloží, z kterého se rodila španělská mystika. Studentka podává celistvý pohled na vývoj této náboženské a literární problematiky. Druhá kapitola je věnována dědictví španělské mystiky. Zdá se mi, že by zde kromě historických proměn bylo záhodno zmínit, co se myslí pojmem mystika a jaké jsou její základní fáze (alespoň s přihlédnutím k rozdělení u sv. Terezie). Anna Čadilová je zmiňuje až v podkapitole 5. 3. Dále v 2. kapitole hovoří o amorózní mystice. Myslím, že by bylo opět vhodné vysvětlit, čím se tento fenomén vyznačuje (stačilo by zmínit obraz snoubení duše s Bohem).

Vynikající je zejména oddíl, ve kterém studentka analyzuje vztah sv. Terezie k četbě. Studentka prokázala hlubokou znalost literárních pramenů. Také velmi oceňuji, že Anna Čadilová dokázala skloubit mnohdy protichůdné teze a podat určitý sjednocující pohled na Terezii a její vztah k psaní. Souhlasím s autorkou, že mystička kolísá mezi dvěma postoji: autority a podřízené. Tato ambivalence je snad tím, co dodává *Životu* sv. Terezie na půvabu.

Zajímavá je také analýza textu Augustinových *Vyznání* a Tereziiny autobiografie (str. 34). Psaní je nejen cestou askeze, ale také způsobem hledání, nástrojem k chápání prožitého. Myslím si, že tento aspekt, který je patrný v různých duchovních autobiografiích („vidas“), by mohl být předmětem dalšího zkoumání.

Stěžejní část práce otvírá okno do nitra člověka skrze dílo sv. Augustina a sv. Terezie. Autorka zde prokázala nejenom znalost problematiky, která je poměrně komplikovaná, ale také předkládá velmi zajímavou interpretaci. Velmi oceňuji rozpracování katafatické a apofatické cesty u sv. Terezie a souhlasím s tím, že tato mystička stojí mezi těmito dvěma póly. Líbí se mi studentčin výraz „dialektika absence a přítomnosti“ (str. 46), která je prokazatelná v mystickém fenoménu. V závěru práce studentka říká, že Terezie má v přístupu k apofatické či katafatické cestě „na mysli konkrétní skupinu čtenářů“. Chtěla bych studentku poprosit u vyjasnění, o jaké čtenáře se jedná. Nevím, zda je použití konkrétních smyslových obrazů (plamen, diamant, apod.) vyjádřením katafatické mystiky. Není snad zahlcení pojmy také určitou neschopností jazyka vyjádřit setkání duše s Bohem?

Oceňuji také, že Anna Čadilová interpretuje mystický fenomén díky motivu cesty. *Hrad v nitru* je vsutku jakýmsi duchovním itinerářem, dobrodružným putováním komnatami duše. Připadá mi velmi podnětné, že studentka tento aspekt pohybu ve své práci zdůrazňuje.

Závěrem hodnotím práci velmi kladně. Studentka postupuje velmi promyšleně, její interpretace je podnětná a celkově práce zdaleka přesahuje rámec bakalářské práce. Proto navrhuji hodnocení **výborně**.

V Praze 10.8.2016

Katarína Zatlková